

Naturvärdesinventering (NVI) inför ny detaljplan Lugnet i Bergkvara, Torsås kommun

Den största eken i området, 450 cm i omkrets, står nära vandringsleden. Det stora antalet grova ekar påvisar ett betespräglat landskap och det finns stor potential att gynna biologisk mångfald ytterligare.

2023-02-08

C-J Natur på uppdrag av Torsås kommun

Torsås
kommun

www.torsas.se

www.cjnatur.com

En NVI (naturvärdesinventering) ska identifiera och dokumentera områden som har betydelse för biologisk mångfald.

Rapportversion: 20230208:002TOR_5

Inventerare och rapport: Carl-Johan Månsson, Fil. Mag. Biologi

Foton: C-J Natur

Antal sidor: 52

Innehåll

Sammanfattning	4
Uppdraget	5
Områdesbeskrivning och naturens förutsättningar	6
Historiska kartor	9
Formellt skydd	11
Planskiss	11
Resultat	13
Förstudie	13
Förstudiegenomgång	13
Fågel	14
Fladdermöss	17
Övriga arter	18
Florainventering	19
Fåglar	19
Naturvårdsarter	20
Naturtyper Natura 2000	22
Skyddsvärda träd	22
Invasiva arter	25
Naturvärdesobjekt	26
Områden utan betydelse för biologisk mångfald	37
Bedömning av påverkan på fågel och fladdermöss vid planens genomförande	39
Artlista	43
Diken	43
Diskussion och rekommendationer	44
Referenser och underlag	44
Bilagor (angränsande nyckelbiotop, presentationsmtrl, flygbilder)	46

Sammanfattning

En naturvärdesinventering (NVI) genomfördes av C-J Natur under 2022 vid Bergkvara Lugnet (fastigheter Torsås Bergkvara 2:33, Torsås Ögat 1, Torsås Ögat 2) på uppdrag av Torsås kommun. Inventeringen var en del i uppförandet av en detaljplan med tomtmarker och följde svensk standard.

Fem områden bedömdes vara naturvärdesobjekt varav ett höll klassen högt naturvärde och ett område höll påtagligt naturvärde. Dessa områden innehöll värdefull strandskog/vattenmiljö samt flera grova träd/signalarter. Övriga naturvärdesobjekt bedömdes till visst naturvärde. Biotopvärdet var större än artvärdet i området, detta hänger troligen ihop med att skötseln inte är optimal.

Antalet signalarter var ganska lågt totalt sett men området håller som helhet höga biologiska värden. Många skyddsvärda träd finns i form av grova ekträd. Dessa har uppkommit genom att området betades fram till för ett 20-tal år sedan. Området bedöms som viktigt för fågel, fladdermöss och vid ökad skötsel skulle områdets naturvärden öka.

Det är viktigt att undanta områden för exploatering närmast vattnet. Strandskogen är viktig för den värdefulla skyddade vattenlagunen. Träden och spridningsvägar är viktigt att bevara. I nordvästra delen skulle exploatering kunna ske utan påverkan på arter genom att spara träd. Det är mycket viktigt i det fortsatta arbetet att bevara träd och att ta fram en skötselplan för området, inventeringen visar att potentialen är stor. Ett viktigt ställningstagande som C-J Natur gör efter genomförd inventering är att området måste ses i ett helhetsperspektiv. Det större området med ekskog (område 5) har ganska få naturvärden men måste ses i ljuset av värdefull ekskog med stor potential. Rökning i kombination med betesdjur skulle ge stor positiv effekt.

Området bedöms som viktigt för fåglar och fladdermöss. Detta gör att det är viktigt att planera olika åtgärder utifrån dessa två artgruppers krav olika tider på året.

Hittade arter har rapporterats in till den nationella artdatabasen. Inventeringen bedöms spegla värden för biologisk mångfald på ett bra sätt.

Uppdragets art och utförande

På uppdrag av Torsås kommun genomförde C-J Natur, biolog Carl-Johan Månsson, en naturvärdesinventering (NVI) vid Lugnet, Bergkvara. Syftet med naturvärdesinventeringen är att peka ut viktiga områden för biologisk mångfald och att underlaget ska ligga till grund för arbete med en ny detaljplan för området.

I juni genomfördes inventering i området. NVI:n genomfördes på fältnivå med detaljeringsgrad detalj (områden från 10 m² och uppåt) och fyra naturvärdesklasser. Skyddsvärda/värdefulla träd och boplatser för fåglar dokumenterades och beskrivs i rapporten. Inriktningen har varit främst kärlväxter men även mossor, lavar och observationer av fågel har ingått. Arbetet har utförts genom att besöka områdets miljöer, söka efter arter och strukturer för biologisk mångfald.

En NVI görs enligt en nationell standard och har som syfte att identifiera och beskriva naturvärden och områden som håller betydelse för biologisk mångfald. En NVI genomförs utifrån följande moment:

- Förstudie (kartmaterial, uppgifter om artfynd och historiska uppgifter)
- Fältdel (inventeringar av naturområden och arter)
- Datarapportering (artfynd till Artportalen)
- Sammanställningar (kartor i GIS, klassningar och rapport)

Föreliggande NVI följde metoden Svensk standard, SS 199000:2014 där värdefulla områden, så kallade naturvärdesobjekt, klassades enligt nedanstående matris.

Bedömningsgrund art	Högt artvärde	Högsta naturvärde Klass 1		
	Påtagligt artvärde	Högt naturvärde Klass 2		
	Visst artvärde	Visst naturvärde Klass 4	Påtagligt naturvärde Klass 3	
	Obetydligt artvärde	Lågt naturvärde	Visst naturvärde Klass 4	
		Obetydligt biotopvärde	Visst biotopvärde	Påtagligt biotopvärde
		Högt biotopvärde		
		Bedömningsgrund biotop		

Figur 1. Bedömningsgrunder enligt metoden NVI: biotopvärde bedöms enligt vågrät axel, artvärde enligt lodrät axel varpå sammanvägd klassning görs där båda dessa möter varandra.

Artvärdet utgörs av en sammanvägd bedömning av förekommande arter; typiska arter, signalarter, rödlistade arter, nyckelarter och artrikedom. Biotopvärdet är en bedömning kring vilken kvalitet biotopen har, såsom hur sällsynt/vanlig den är, störningar och strukturer.

Syftet med en NVI är att identifiera och avgränsa områden som är av betydelse för biologisk mångfald och att dokumentera och klassa naturvärdet av dessa.

Artfynd och viktiga strukturer har positionerats med en Garmin GPS i fält. Koordinatsystem Sweref 99 har använts. Artfynd har lagts in i Artportalen.

Uppdraget har i sin helhet utförts av C-J Natur, Carl-Johan Månsson, Fil. Mag. i biologi.

Digitalt möte hölls med Torsås kommun 26 oktober 2022, där huvuddragen drogs gällande utförd NVI.

Områdesbeskrivning och naturförutsättningar

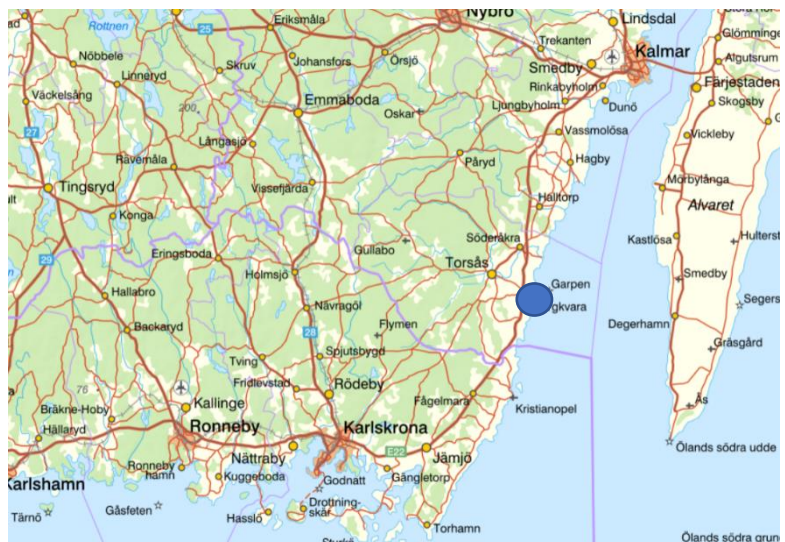
Området är 11 ha stort och består av en blandning av miljöer som vart och ett skapar olika förhållanden för flora och fauna. Längst i öster finns en landremsa mot öppet hav. Här är vegetationen karg och låg. Innanför denna skapas grunda och varma vattenbassänger. Väster om denna består området av lövskog med ek i olika dimensioner. Inringad av vägar längst i väster ligger en gammal bilskrot. Här finns lövskog och olika former av ruderatmark. Lövskogen med flera grova ekar har betats längre tillbaka. Jorden innehåller dominans av isälvsediment vilket gör vegetationen frodig.

Området nyttjas flitigt för vandring, Kalmarsundsleden passerar området i nord-sydlig riktning. I öster finns en välbesökt badplats och fiske är populärt längs kuststräckan. En hel del öring fångas.

Inventeringsområdet visas på kartorna nedan.

Figur 2. Inventeringsområdets läge.

Så här skriver Torsås kommun gällande naturen i området:

Att det varit en trädbeväxt plats sedan långt tillbaka i tiden kan ses på grova stubbar i området. En av dessa, en mycket grov ekstubbe, har förkolnade rester invändigt, vilket troligtvis kan ha åstadkommit av ett åsknedslag. De grova ekarna har en omkrets som varierar mellan 1,97 och 3,20 m. En mycket grov ek i områdets östra del mäter 3,88 m i brösthöjd på ekens smalaste ställe. Trädet har håligheter och små ingångar vid rötterna. Mossor och lavar kan ses på de grövre träden.

Troligtvis är det bl a den rödlistade arten gammalekslav som noteras på den grova eken vilket också bekräftas av tidigare inventeringsfynd i artportalen. De medelstora ekarna som dominerar har en omkrets mellan 0,64–1,48 m. Lågor från fallna träd samt rönn med hålbön finns. Förutom ek växer grova träd som björk och asp här. I buskskiktet finns hagtorn, slån, hassel, ros, rönn, ek, sälj, asp, oxbär och kaprifol. Buskbuketter av hassel samt ett vackert vildapelträd gör sig påmind i området. Den täta och varierade trädvegetationen gynnar fågellivet. I skogsområdet kan fåglar som rödhake, talgoxe, spillkråka, koltrast, näktergal, kråka, bofink, gärdessmyg, lövsångare, gransångare, ringduva och stenkäck ses och höras. Floran domineras av örnbräken, vitsippa, buskstjärnblomma, gökärt, men även viol, liljekonvaljer, kovall, gulmåra, björnbär och blåbär förekommer. Blodrot växer i de sankare partierna. Längs med vägen ligger flera gamla staplar med avverkade träd, som lagts upp när vägen anlades. Eventuellt kan dessa innehålla entomologiska värden.

Området har varit öppet och präglat av bete. Detta ses på historiska kartor. Troligen har områdets skog också brunnit då flera stubbar hittades som hade brandspår. Idag har skogen slutit sig.

Ett fyrmärke finns på badudden.

Historiska kartor

Historiska kartor från åren 1960 och 1975 visar betade marker.

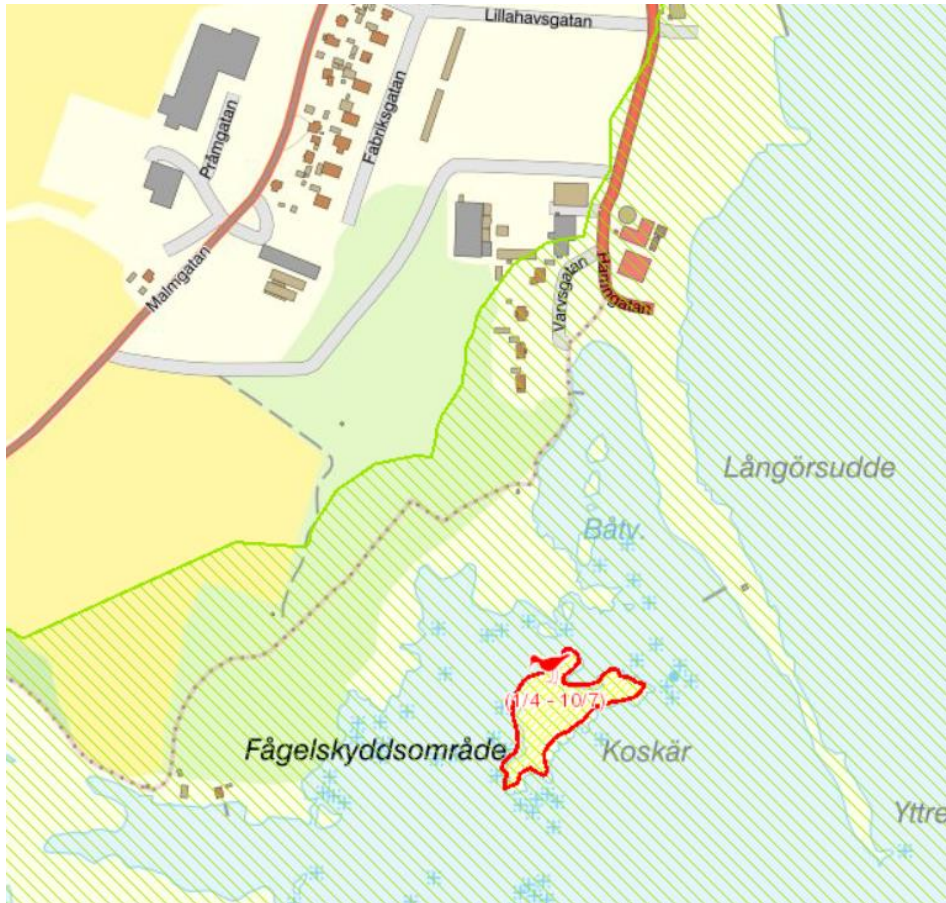
Flygbild år 1960

Flygbild år 1975

Formellt skydd i inventeringsområdet

Inom inventeringsområdets östra del finns riksintresse för naturvård som sträcker sig längs kusten. På Koskär som är fågelskyddsområde, är det tillträdesförbud vissa tider på året. Koskär gränsar mot inventeringsområdet.

Figur 3. Riksintresse för naturvård inom streckad yta.

Planskiss

Enligt Torsås kommuns planskiss så är området söder och norr om grusvägen tänkt att bli kvartersmark (bostäder). Området som omfattar del av inventeringsområdet är drygt 4 ha stort. I området ska vägar anslutas från dagens grusväg (Torsås kommun, 2020).

Figur 4. Planskiss från Torsås kommun.

Från badudden och rakt västerut ses hur sluten ekskogen är och värdefullt område för fladdermöss.

Resultat

Förstudie

Följande delar har undersökts inom förstudiearbetet (utdragen gjordes i juni 2022). Flera värdefulla områden gränsar till marken; fågelskydd, riksintresse och biotopskydd. Ett stort antal fågelarter passerar, rastar och häckar i området.

Data-Källa	Finns (Ja eller Nej)	Kommentar
Ängs- och betesmarkinventeringen Jordbruksverkets-TUVA	Nej	
Naturminnen-Naturvårdsverket Skyddad natur	Nej	
Forn-/kulturlämningar-Skogsstyrelsens Skogens pärlor	Nej	
Nyckelbiotop-Skogsstyrelsens Skogens pärlor	Nej	Området gränsar mot en nyckelbiotop mot söder, hagmark 1,6 ha. **
Biotopskydd-Skogsstyrelsens Skogens pärlor	Nej	
Naturvårdsavtal-Skogsstyrelsens Skogens pärlor	Nej	
Naturvärde-Skogsstyrelsens Skogens pärlor	Nej	
Sumpskog-Skogsstyrelsens Skogens pärlor	Nej	
Natura 2000-Skogsstyrelsens Skogens pärlor	Nej	
Naturresevat-Skogsstyrelsens Skogens pärlor	Nej	
Nationalpark-Skogsstyrelsens Skogens pärlor	Nej	
Riksintressen-Naturvårdsverket Skyddad natur	Ja	Ingår i ett större sammanhängande område för naturvård.
Värdefulla vatten-Naturvårdsverket Skyddad natur	Nej	Känslig och värdefull kuststräcka. Uppnår i dagsläget ej god status inom vattendirektivet, MKN.
Våtmarksinventeringen-VMI Naturvårdsverket Skyddad natur	Nej	
Värdefulla träd-Trädportalen	Nej	Det finns en mängd värdefulla träd i området.
Myrskyddsplan-Naturvårdsverket Skyddad natur	Nej	
Registrerade arter-Artdatabanken/Naturvårdsverkets Artportalen	Ja	Ett stort antal fynd främst inom gruppen fåglar.
Strandskydd	Nej	Genom en ny detaljplan kommer området få strandskydd.

Fågelskyddsområde-Länsstyrelsen GIS-kartor	Nej	Gränsar till Koskärs fågelskyddsområde i söder.
Naturvårdsplan-Länsstyrelsen GIS-kartor	Ja	Ingår i Bergkvara-Skäppevik, 211 ha.
Inventeringar-Länsstyrelsen GIS-kartor	Ja	Kustviken har ingått i naturvärdesbedömning 2017, fick en mellanklass.
Naturtyper som ligger under Natura 2000	Ja	Ekskogen och kustmiljön hyser habitat som ingår i Natura 2000 prioriterade naturtyper.

** se i rapportens bilaga 1.

Fåglar

Utdrag från Artportalen gjordes med rödlistade arter (6 juni 2022) mellan åren 2000-2022. Ett större antal fågelarter är noterade i området. De flesta fynden handlar om observationer från badudden.

Följande arter är noterade:

Rödlistkategori	Art
NT	Alfågel
VU	Backsvala
EN	Bergand
NT	Björktrast
NT	Blå kärrhök
VU	Bläsand
EN	Brunand
VU	Brushane
NT	Buskskvätta
NT	Drillsnäppa
EN	Ejder
NT	Fiskmåås
NT	Fjällvråk
NT	Gravand
VU	Gråtrut
EN	Grönfink
NT	Gulspurv
VU	Havstrut
NT	Havsörn
VU	Hussvala
NT	Kentsk tärna
VU	Kricka
NT	Kråka
NT	Kustlabbe
VU	Myrspö
NT	Pilgrimsfalk
NT	Skedand
NT	Skrattmåås
NT	Skräntärna

NT	Smådopping
NT	Smålom
NT	Småtärna
VU	Stare
VU	Stjärtand
EN	Storspov
NT	Strandskata
NT	Svart rödstjärt
NT	Svartsnäppa
VU	Svärta
NT	Sävsparv
VU	Tofsvipa
EN	Tornseglare
VU	Vinterhämpling
EN	Årta

Om man för fågelarterna gör en sökning av arter som på ett eller annat sätt kan handla om häckande fågel (lockläte, häcktid, lämplig häckbiotop, stationär) så får man följande observationslista:

Rödlistade	Artnamn	Antal	Ålder/stadium	Kön	Aktivitet
NT	Kentsk tärna	1			lockläte, övriga läten
NT	Skräntärna	1			lockläte, övriga läten
NT	Skedand	2		hane	obs i häcktid, lämplig biotop
NT	Skedand	2			obs i häcktid, lämplig biotop
NT	Skedand	1		hane	obs i häcktid, lämplig biotop
NT	Skräntärna	1	adult		obs i häcktid, lämplig biotop
NT	Skräntärna	1			obs i häcktid, lämplig biotop
NT	Skräntärna	1			obs i häcktid, lämplig biotop
EN	Årta	1			obs i häcktid, lämplig biotop
NT	Gravand	noterad			par i lämplig häckbiotop
VU	Havstrut	2			par i lämplig häckbiotop
NT	Skedand	2			par i lämplig häckbiotop
NT	Skedand	2			par i lämplig häckbiotop
NT	Skedand	2		i par	par i lämplig häckbiotop
NT	Skräntärna	2		i par	par i lämplig häckbiotop
NT	Skräntärna	2		i par	par i lämplig häckbiotop
NT	Skräntärna	2			par i lämplig häckbiotop
NT	Skräntärna	2			par i lämplig häckbiotop
NT	Skräntärna	2		i par	par i lämplig häckbiotop
NT	Strandskata	8			par i lämplig häckbiotop
NT	Strandskata	8			par i lämplig häckbiotop
EN	Grönfink	1			spel/sång
NT	Svart rödstjärt	1		hane	spel/sång
NT	Svart rödstjärt	1		hane	spel/sång
NT	Sävsparv	1		hane	spel/sång
VU	Backsvala	1			stationär

Naturvärdesinventering Lugnet, Torsås kommun. C-J Natur 2023.

NT	Björktrast	1			stationär
VU	Bläsand	4			stationär
VU	Bläsand	10			stationär
VU	Bläsand	1		hane	stationär
NT	Buskskvätta	1		honfärgad	stationär
NT	Drillsnäppa	1			stationär
EN	Ejder	1			stationär
EN	Ejder	11			stationär
NT	Fiskmåås	1			stationär
NT	Fiskmåås	1			stationär
NT	Fjällvråk	1			stationär
NT	Fjällvråk	1			stationär
NT	Gravand	2			stationär
VU	Gråtrut	3			stationär
EN	Grönfink	4			stationär
VU	Havstrut	1	adult		stationär
VU	Havstrut	1			stationär
VU	Havstrut	1	adult		stationär
VU	Havstrut	1	adult		stationär
VU	Havstrut	1	adult		stationär
VU	Havstrut	1	adult		stationär
NT	Havsörn	1	2K+		stationär
NT	Havsörn	4			stationär
NT	Havsörn	2			stationär
NT	Havsörn	1	adult		stationär
NT	Havsörn	3			stationär
VU	Hussvala	10			stationär
VU	Kricka	1			stationär
VU	Kricka	9			stationär
VU	Kricka	1			stationär
VU	Kricka	4			stationär
NT	Skedand	1		honfärgad	stationär
NT	Skedand	1		hane	stationär
NT	Skedand	1		hane	stationär
NT	Skedand	1		hane	stationär
NT	Skedand	5			stationär
NT	Skedand	7			stationär
NT	Skedand	1			stationär
NT	Skedand	1		hane	stationär
NT	Skrattmåås	6			stationär
NT	Skrattmåås	3			stationär
NT	Skräntärna	1			stationär
NT	Skräntärna	2			stationär
NT	Skräntärna	1			stationär
NT	Smådopping	noterad			stationär
VU	Stare	9			stationär

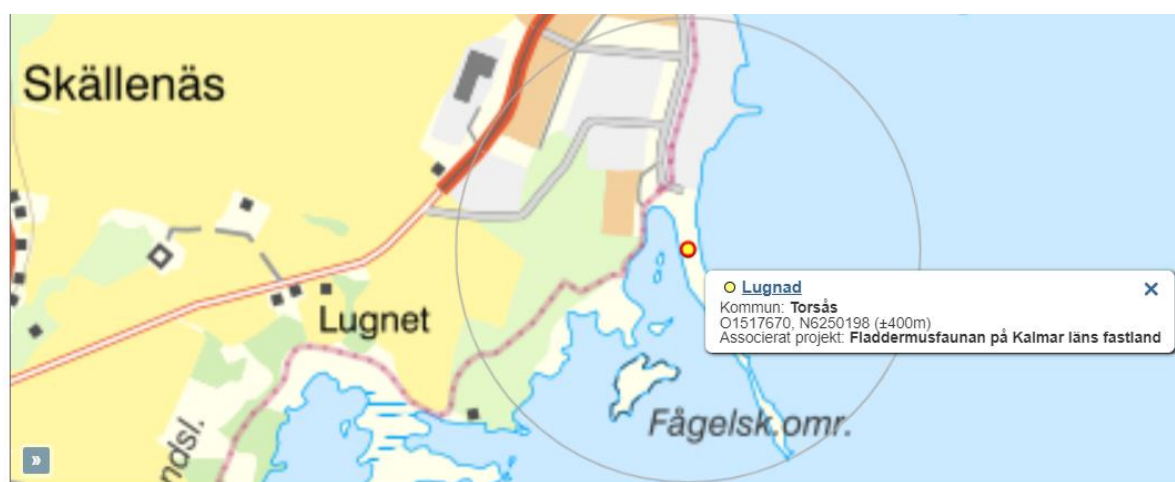
NT	Strandskata	35			stationär
NT	Strandskata	4			stationär
NT	Strandskata	4			stationär
NT	Strandskata	2		i par	stationär
NT	Strandskata	20			stationär
NT	Svart rödstjärt	1			stationär
NT	Sävspurv	1			stationär
NT	Sävspurv	1		hane	stationär
EN	Tornseglare	100			stationär

Sammanställningen visar att området nyttjas av en mängd fågelarter och att de grunda områdena runt badudden och viken erbjuder lämpliga häckningsbiotoper.

Fladdermöss

Fladdermöss undersöktes i området 2005. Sex olika arter hittades, bland annat den rödlistade arten nordfladdermus.

Art ▲	Fyndplats	Datum och tid
☐ Nordfladdermus NT	Lugnad, Sm 4 ex. detektor med heterodyn och tidsexpansion	6 aug 2005
☐ Vattenfladdermus	Lugnad, Sm 1 ex. detektor med heterodyn och tidsexpansion	6 aug 2005
☐ Mustaschfladdermus/tajgafladdermus	Lugnad, Sm 2 ex. detektor med heterodyn och tidsexpansion	6 aug 2005
☐ Större brunfladdermus	Lugnad, Sm 1 ex. detektor med heterodyn och tidsexpansion	6 aug 2005
☐ Trollpipistrell	Lugnad, Sm 2 ex. detektor med heterodyn och tidsexpansion	6 aug 2005
☐ Dvärgpipistrell	Lugnad, Sm 5 ex. detektor med heterodyn och tidsexpansion	6 aug 2005

Den viktigaste faktorn för om fladdermössen ska kunna leva i ett område är tillgången på föda i form av nattaktiva insekter. Ett bra hemområde måste erbjuda god födotillgång under hela aktivitetsperioden. Biotoper som gynnar en hög insektsfauna är viktigt. I ett varierat landskap med hög andel äldre lövträd, småvatten, sumpskogar, öppna våtmarker, ängar och betesmarker avlöser

olika insektsgrupper varandra vilket gör att det hela tiden finns tillräckligt med föda. Gamla träd med grov bark, skador, håligheter eller döda delar bör lämnas och yngre träd (efterträdare) tillåtas finnas kvar och åldras för att säkra framtida förekomst av lämpliga yngelmiljöer. För vattenfladdermusen bör man intill vatten bevara eller skapa sumpskog och hålträd. Trollpipistrell gynnas av ett landskap med mycket lövträd, vatten och hålträd. I nedanstående avsnitt redovisas lite kring de olika fladdermusarter som noterats i området och som man kan förvänta sig finnas (från SLU Artfakta; Ekologigruppen, 2013).

Nordfladdermusen jagar ofta i kantzoner mellan öppen och trädklädd mark. Nordfladdermusen jagar ofta i närheten av lyktstolpar, där den fångar nattflyn som dras till gatlyktornas sken. Oftast håller sig nordfladdermusen nära sin koloniplats och jagar oftast inom 1 km från yngel. Nordfladdermöss gynnas av god naturvårdshänsyn, men hör inte till de arter som har störst behov av detta eftersom de inte har några större problem med att korsa öppna eller upplysta ytor. Arten är inte migrerande, vilket innebär att de stannar i Sverige under vintern, där de då går i dvala.

Vattenfladdermusen bor ofta i hålträd men kan även finnas på vindar i uthus och liknande. Kolonierna kan vara stora med flera hundra individer, men oftast mindre, och kan vara belägna upp till fyra kilometer från vatten men oftast mycket närmare. Övervintringen sker i grottor. Arten är migrerande.

Mustaschfladdermus och tajgafladdermus förekommer huvudsakligen i skog, gläntor och kantzonen mellan skog och öppna biotoper. Arterna kan finnas i både lövskog och barrskog, mustaschfladdermus är mer knuten till lövskogar.

Större brunfladdermus ynglar och övervintrar vanligen i ihåliga träd men kan även uppträda i hus, särskilt vintertid. Den söker sig gärna till större hus, där den kan bilda kolonier som kan uppgå till mer än 100 individer. Arten är migrerande.

Trollpipistrell jagar i gles skog, över skogsbilvägar, i gläntor, vid sjöstränder, i alléer och parker. Födan består främst av fjädermyggor. Sommarbostad utgörs av hålträd. Övervintring sker i hålträd och byggnader. Trollpipistrell är en migrerande art och sannolikt flyttar de ner till kontinenten för att övervintra.

Dvärgpipistrell är specialiserad på miljöer som domineras av lövträd och födosöker gärna i kantzoner mellan skog och öppen mark eller stränder, gläntor eller lite glesare skog. De flyger maximalt 2 km från kolonin under födosök. Man kan ofta träffa på stora mängder av dvärgpipistrell i gårdsmiljöer med ädellövträd i jordbrukslandskapet, och arten jagar gärna längs alléer. I vissa miljöer, såsom betesmarker med gamla ekar nära vatten, kan aktiviteten vara mycket hög. Både sommarbostad och övervintringsplats utgörs av hålträd och byggnader. Dvärgpipistrell är en av de arter som migrerar, men flytten sker sällan långa sträckor.

Övriga artgrupper

På badplatsen har klätt och strandnarv observerats. Dessa gynnas av störning och finns ofta på platser där jord grävs om. Klätt finns ibland i olika fröblandningar.

Gammelekslaven har observerats på den grövsta eken inne i ekskogen.

Vit sminkrot finns noterat från området.

Florainventering

Floran varierar beroende på näring, ljus och fuktighet i området. Floran är relativt ensartad i det större ekområdet. Här växer få arter i och med lågt ljusinsläpp och eklövens syror. Arter som noterades var gökärt, vitsippa, och skogstjärnblomma. Inne på området för den gamla bilskroten var det stark igenväxning på stora ytor. Brännässla, kruståtel, baldersbrå och skogsklöver breder ut sig. Tydliga områden där jord grävts och fått prägel av ruderatmark ses i kanterna av badudden, i väster mot den större vägen. Vallmo, åkervinda, malva, vejde och ulltistel är exempel på arter som växte här. Häckvicker växte i ett stråk mot stängslet i söder. Längs stranden vid havet och ute på udden växte främst salttåliga arter och specialister som vill ha det antingen blött eller torrt på lite upphöjda partier. Havssäv dominerade första biten ut från stranden. Strandaster, trift, havsålting och klöverärt växte här.

Arter som på olika sätt används som indikatorarter och som hittades var:

Gökärt, växte på flera platser i ekskogen och i kanterna av denna.

Kärringtand, växter dels på torr solbelyst strand och längs vägar.

Häckvicker, växte i kanten på stranden och intill den gamla bilskroten.

Fetknopp, växte torrt på den höjd som finns norr om badplatsen.

Prästkrage, växte norr om badplatsen.

Liljekonvalj, växte runt en av de större ekarna.

Vitsippa i ekskogen.

Klöverärt. Växte på strandängar.

Ingen av de funna växterna var rödlistade.

Fåglar

I och med det kustnära läget och för fåglar god mängd biotoper så förekommer ett stort antal fågelarter i området. I de skyddade delarna i anslutning till vattnet häckar arter som vigg, sothöna, gråtrut, tofsvipa, strandskata och skrattnås. Havsörn och skräntärna besöker området regelbundet för fädosök. Gråhäger fiskade i strandzonerna. På flack vattennära mark observerades rödbena och grupper med grågås och gräsand rörde sig runt i området. I strandskogen var det flera arter som häckade. Här kan nämnas rödstjärt, sädesärta, steglits, grönfink, lövsångare, gransångare, rödhake, talgoxe, blåmes och gråkråka. I ekskogen observerades häckande stare och gök. Rödstjärt fanns i flera par och ringduva. I tätare kantzoner och bryn observerades gärdsmåg, fasan och lövsångare. Tornseglare och hussvala observerades bland bebyggelse och de besökte öppna delar för fädosök. I området observerades 36 olika fågelarter. Detta påvisar höga värden inom fågel. Drygt 10-talet av arterna är rödlistade. Alla fågelarter är fridlysta.

Grågås	Hussvala	Talgoxe	Ringduva
Havstrut (VU)	Gråtrut (VU)	Rödstjärt	Lövsångare
Havsörn (NT)	Sothöna	Blåmes	Rödhake

Steglits	Rödbena	Gök	Gärdsmyg
Tofsvipa (VU)	Storskarv	Stare (VU)	Gräsand
Skrattmåås (NT)	Vigg	Grönfink (EN)	Ejder (EN)
Strandskata (NT)	Gråkråka	Tornseglare (EN)	Trädskrypare
Fisktärna	Gråhäger	Fasan	
Skäggdopping	Sädesärta	Gråkråka	
Knölsvan	Skräntärna (NT)	Gransångare	

Naturvårdsarter (signalarter, fridlysta och rödlistade arter)

Totalt noterades 22 naturvårdsarter (signalarter, rödlistade arter, fridlysta arter) eller på andra sätt intressanta arter. De flesta fynden handlade om fågelarter (11 arter) som uppehöll sig längs vattnet och i kanterna till havsviken och i lagunen. Bland rödlistade fåglar kan nämnas observation av skräntärna, havsörn, tornseglare, grönfink och havstrut. Fåglarna födosöker i området men flertalet häckar också i inventeringsområdet, dels längs grunda och skyddade delar i vattnet, i de täta buskskikten intill vattnet eller i gamla träd i ekskogen.

Andra fynd av naturvårdsarter som gjordes var kandelabersvamp, en rödlistad och god signalart, och olvon i de centrala delarna av ekskogen där fuktstråk fanns. I den slutna ekskogen växte liljekonvalj, hassel, blåhallon och vitsippa som visar att områdets betades tidigare. På grova ekar noterades lavar i form av gammelekslav, gulnål och grå skärelav. Den låga mängden lavar och mossor handlar om att det är torrt i området.

I jämförelse med andra naturvärdesinventeringar som C-J Natur utfört så var det ett litet antal naturvårdsarter, speciellt med tanke på det kustnära läget och dess biotoper i området. Potentialen bedöms som stor om skötselåtgärder inleds.

Alla fynden av naturvårdsarter, fåglar ej medräknade, redovisas nedan i figur och tabell.

Figur 5. Naturvårdsarter vid inventeringen 2022.

Tabell. Fridlysta (F) och rödlistade arter (R) vid inventeringen i Lugnet, Torsås kommun 2022.

Naturvårdsarter		
ID	Art	Typ
1	Kandelabersvamp	Rödlistad NT. Värdefull skog.
2	Ask	Rödlistad EN. Viktiga träd för biologisk mångfald.
3	Liljekonvalj	Gamla betesmarker.
4	Klöverärt	Typisk art värdefulla strandängar.
5	Häckvicker	Indikatorart äng/betesmark
6	Gammelekslav	Rödlistad NT. Värdefulla träd. Typisk art näringsrik ekskog.
7	Gökärt	Indikatorart äng/betesmark
8	Gökärt	Indikatorart äng/betesmark
9	Gökärt	Indikatorart äng/betesmark
10	Gökärt	Indikatorart äng/betesmark
11	Fyrkantig johannesört	Indikatorart äng/betesmark
12	Gökärt	Indikatorart äng/betesmark
13	Bålgeting	Signalart som är knuten till gammalt eklandskap.
14	Häckvicker	Indikatorart äng/betesmark

15	Gökärt	Indikatorart äng/betesmark
16	Ask	Rödlistad EN. Viktiga träd för biologisk mångfald.
17	Gökärt	Indikatorart äng/betesmark
18	Kärringtand	Indikatorart äng/betesmark
19	Gökärt	Indikatorart äng/betesmark
20	Gökärt	Indikatorart äng/betesmark
21	Klöverärt	Typisk art värdefulla strandängar.
22	Kärringtand	Indikatorart äng/betesmark
23	Prästkrage	Indikatorart äng/betesmark
24	Prästkrage	Indikatorart äng/betesmark

Naturtyper Natura 2000/habitatdirektivet

Inom Natura 2000 finns naturtyper som är speciellt skyddsvärda och som ingår i EU:s habitatdirektiv.

I inventeringsområdet finns följande typer:

Näringsrik ekskog

Strandängar vid Östersjön

Laguner

Området är viktigt för fisk och makroalger med sitt skyddade kustläge. Observationer av stim med fiskyngel och fiskande fågel tyder på att flertalet fiskarter leker i området.

Bedömning träd och andra värdefulla boplatser

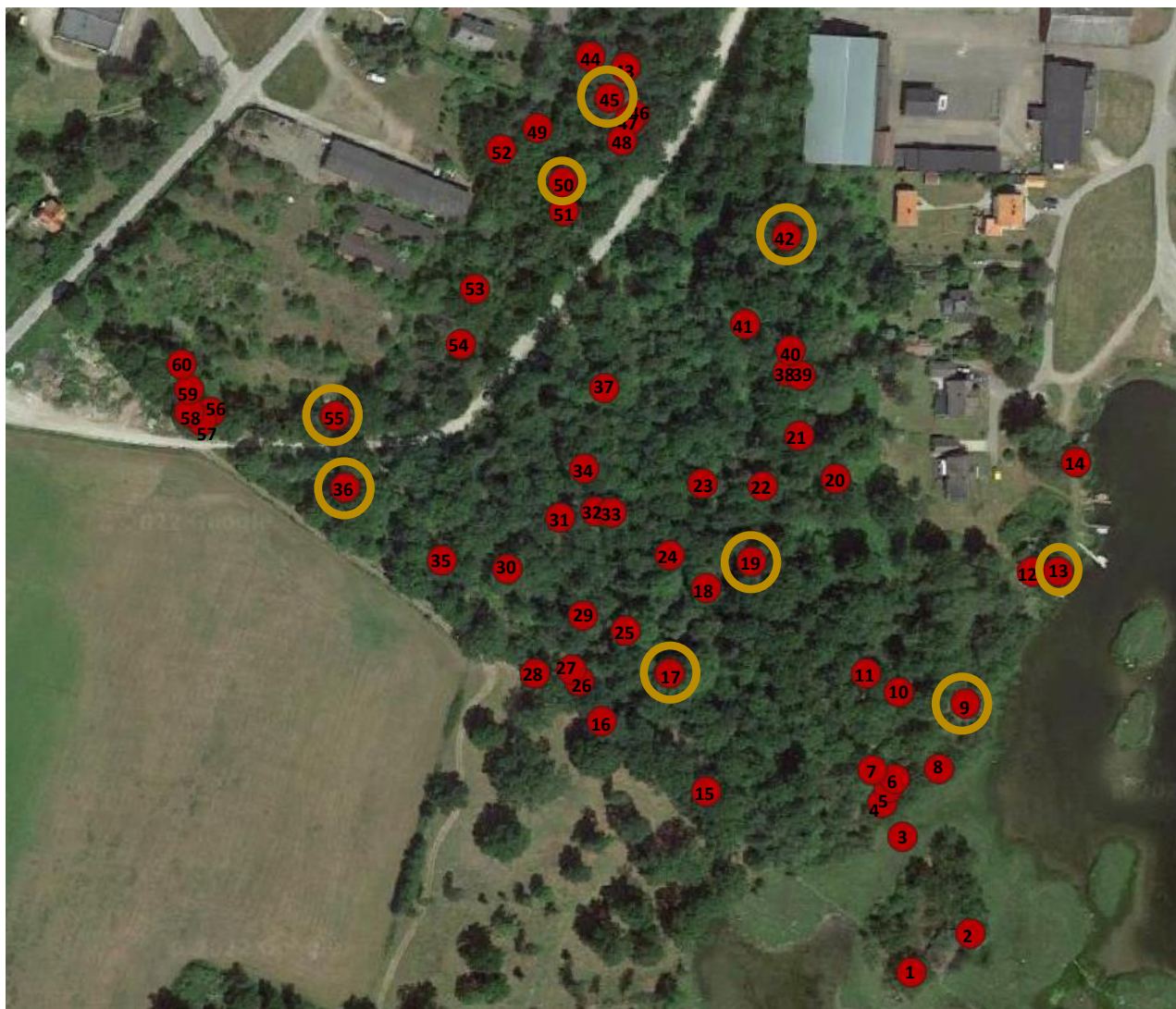
Skyddsvärda träd kan vara speciellt gamla träd, träd som håller rödlistade arter eller träd som utgör del i ett särpräglad landskap. Vi tänker ofta på den gamla knotiga eken eller vårdträdet i form av lönnen eller almen nära tomen som värdefulla träd men i ett landskap finns ofta många typer av skyddsvärda träd. Nedanstående punkter kan användas som exempel på träd som är skyddsvärda.

- Gamla-mycket gamla träd
- Grova hålträd
- Träd med utvecklad mulm
- Träd med fågelbon
- Gamla bärträd
- Stamdiameter i bröst höjd på minst 80 cm
- Stubbar och lågor i olika nedbrytningsfaser
- Hamlade träd
- Hålträd med en stamdiameter i bröst höjd på minst 30 cm
- Träd i en trakt med mycket andra värdefulla träd
- Biologiskt värdefulla träd med känd förekomst av rödlistad art
- Äldre senvuxna träd som med hög ålder, ofta med stora partier död ved och grova knotiga grenar i kronan och/eller mycket mossor och lavar
- Kulturhistoriskt intressanta träd, t. ex. vårdträd, vägmärken och sjömärken

Särskilt skyddsvärda träd är:

- Jätteträd; träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.
- Mycket gamla träd; Gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.
- Grova hålträd; träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstam.

I området noterades ett 60-tal skyddsvärda träd. Av dessa var 15-talet speciellt värdefulla för biologin i och med att det var hålträd som är viktiga för fågel eller på annat sätt viktiga för svampar och insekter. Områdets träd bedöms som en helhet som viktiga för biologin och skapar ett täckande lövskogsområde med närhet till kust. Nio träd har bedömts till särskilt skyddsvärda träd.

Figur 6. Skyddsvärda träd bedömt vid inventeringen 2022. Särskilt skyddsvärda med gul ring.

Tabell. Redovisning av skyddsvärda träd.

Träd	Trädslag	Omkrets	Diameter	Övrigt
1	Ek	230	73	
2	Ek	120	38	

3	Ek	210	67	
4	Ek	220	70	
5	Ek	210	67	
6	Ek	200	64	
7	Björk	x	x	Hålträd
8	2 Ek	190	60	
9	Ek	380	121	
10	Ek	210	67	
11	Ek	250	80	
12	Ek	150	48	Viktigt fågelträd
13	Ask	x	x	Flera viktiga fågelträd
14	Ek	150	48	Viktigt fågelträd
15	3 Ek	200, 220, 240	64, 70, 76	
16	Ek	230	73	
17	Ek	450	143	
18	Ek	200	64	
19	Ek	200	64	Viktigt fågelträd/hålträd
20	Ek	270	86	
21	Ek	210	67	
22	Ek	210	67	
23	Tall	210	67	Hög ålder
24	Ek	190	60	
25	Ek	230	73	
26	Ek	220	70	
27	Hassel	x	x	Hasselbukett
28	Ek	270	86	
29	Ek	x	x	Viktigt fågelträd/hålträd
30	Ek	250	80	
31	Ek	210	67	
32	Ek	200	64	
33	Ek	190	60	
34	Låga av lövträd			Signalsvampar
35	2 Ek	200, 200	64, 64	
36	2 Ek	300, 340	95, 108	
37	Ek	270	86	
38	Ek	220	70	
39	Ek	210	67	
40	Ek	240	76	
41	Ek	230	73	
42	Ek	210	67	Delat träd, viktigt fågelträd
43	Ek	220	70	
44	Ek	230	73	
45	Björk	200	64	Viktigt fågelträd
46	Ek	200	64	
47	Ek	200	64	
48	Ek	200	64	

49	Björk	x	x	Viktigt fågelträd, gammalt träd/hålträd
50	3 Asp	x	x	Viktiga fågelträd
51	Björk	x	x	Låga
52	Ek	250	80	
53	Ek	270	86	
54	Ask	x	x	Hotat träd
55	2 Ek	340, 220	108, 70	Ett av träden har dött
56	Ek	250	80	
57	Ek	200	64	
58	Ek	250	80	
59	Sälg	x	x	Viktigt fågelträd, gammalt träd/hackspår
60	4 Sälg	x	x	Viktiga fågelträd

Invasiva arter

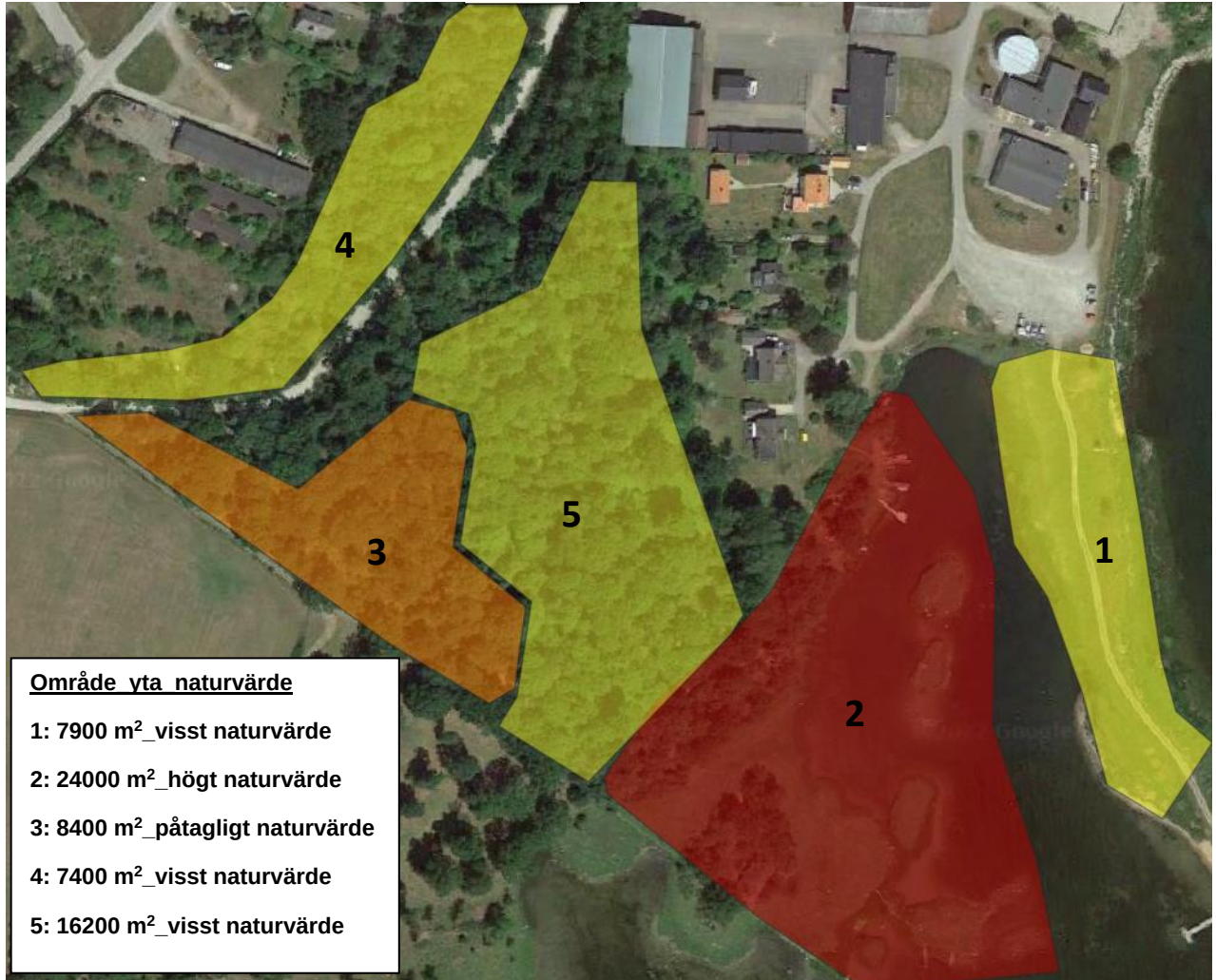
Invasiva arter är arter som är införda/spridda i landet under senare årtionden och konkurrensstarka och som riskerar att hämma naturliga arters utbredning/genupsättning. På sikt kan dessa arter bli ett hot mot vår biologiska mångfald. Exempel på invasiva arter som man försöker utrota är jätteloka, jättebalsamin, blomsterlupin, parkslide och gul skunkkalla. Dessa arter finns spridda i regionen. En art som räknas som invasiv och som hittades i området var vresros. Arten växte nära parkeringen (se karta nedan). Två områden som kan pekas ut som potentiella spridningsområden är vid parkeringen och i ett område i väster. Här finns dumpade jordmassor med en mängd arter som inte hör hemma i landskapet. Härifrån skulle växter lätt kunna spridas vidare.

Figur 7. Invasiv art (stjärna) och områden som kan sprida invasiva arter.

Naturvärdesobjekt

Inom området identifierades fem naturvärdesobjekt (figur 8). Ett objekt klassades till högt naturvärde, området med värdefullt vattenområde, ett objekt till påtagligt naturvärde och tre områden till visst naturvärde. Områdena höll en yta av ca 60 ha. Nedan beskrivs varje objekt.

Figur 8. Naturvärdesobjekt vid inventeringen 2022.

Inget landskapsobjekt sattes vid utredningen men det sammanhängande skogspartiet mellan grusvägen och vattnet kan ses som en viktig enhet längs Torsås kommuns kuststräcka.

Område 1

Beskrivning: Udde med en badplats. Området klipps regelbundet vilket skapar förutsättningar för ett varierat växtsamhälle. Torra och varma ytor gynnar arter som trivs i sådan miljö. Överlag är det artrikt i området som gynnar olika insekter och fåglar vid födosök. En fyr finns på uddens östra kant. Udden ramar in vattenområdet västerut som bildar ett lagunliknande område. På detta sätt är udden viktigt habitat för fågel.

Areal: 7900 m²

Naturvårdsarter: Klöverärt, kärringtand, prästkrage

Övriga arter: Strandröpa, svinamarant, åkervinda, malva, ulltistel, strätta, jordrök, marviol, kornvallmo, gråbo, smällglim, sandvita, åkermolke, havssälting, rölleka, ältranunkel, gulmåra, kvickrot, vallkrassing, femfingerört, trampört, baldersbrå, vitplister, strandaster, vejde, gul fetknopp

Tidigare fynd (rödlistade) i Artportalen 2000-2022: Strandnarv (NT), Klätt (EN)

Naturvärdesklass: **Klass 4, visst naturvärde**

Biotopvärde: visst biotopvärde

Artvärde: visst artvärde

Motivering: Artrikt och ett område där det är viktigt att bevara klippta ytor. Inga rödlistade arter gör att inte påtagligt naturvärde sätts.

Område 1, badudden. Klöverärt och marviol.

Område 2

Beskrivning: Varierad strandskog med flerskitad ek, ask, asp, al, oxel och hassel. Skogen är sluten i bladverk och i och med hålträd och olika åldrar på träd så utgör området viktigt område för fågel och fladdermöss. En mängd fågelarter noterades, däribland de rödlistade arterna gråtrut, skräntärna, havsörn, tofsvipa, strandskata med flera.

Areal: 24000 m²

Naturvårdsarter: Ask (EN), liljekonvalj, klöverärt, häckvicker, stare (VU), grönfink (EN), tornseglare (EN)

Övriga arter: Blåhallon, rönn, örnbräken, gärdsmyg, bok, säv

Tidigare fynd (rödlistade) i Artportalen 2000-2022: Ett stort antal rödlistade fåglar finns rapporterat från området, då från lokal badudden.

Naturvärdesklass: **Klass 2, högt naturvärde**

Biotopvärde: Påtagligt biotopvärde

Artvärde: Påtagligt artvärde

Motivering: Området är mycket viktigt för fågel och fladdermöss. Fågelarter som nämns som naturvårdsarter är också rödlistade och bedöms häcka i området. Värdefull lagun med grunt vatten, stim med fiskyngel observerades. Lämpligt område för olika arter av makrofyter och alger.

Område 3

Beskrivning: Lite mer kuperad ekskog. Mot syd sträcker sig en välbyggd stenmur som har betydelse för olika djurgrupper. Stenmuren är biotopskyddat element (generellt biotopskydd, bilaga 1 förordning 1998:1252 om områdesskydd enligt miljöbalken). Områdets grövsta ek finns i området som hyser skyddsvärda arter. Området har lite mer död ved och fuktpåverkade delar. På en trädlåga noterades den rödlistade svamparten kandelabersvamp.

Areal: 8400 m²

Naturvårdsarter: Kandelabersvamp (NT), gammelekslav (NT), olvon, gökärt, grå skärelav, gulmjöl

Övriga arter: Örnbräken, hassel, rönn, vitsippa, trädkrypare, ängskovall, stinknäva, lövskogsantennmal

Tidigare fynd (rödlistade) i Artportalen 2000-2022: Gammelekslav

Naturvärdesklass: Klass 3, **påtagligt naturvärde**

Biotopvärde: Påtagligt biotopvärde

Artvärde: Visst artvärde

Motivering: Trädens ålder och struktur gör området biologiskt intressant.

Olvon från område 3.

Område 4

Beskrivning: Området väster om grusvägen innehåller ett smalt stråk med flerskiktad lövskog.

Areal: 7400 m²

Naturvårdsarter: Ask (EN), bålgeting, kärringtand, gökärt

Övriga arter: säl, strimspolsnäcka

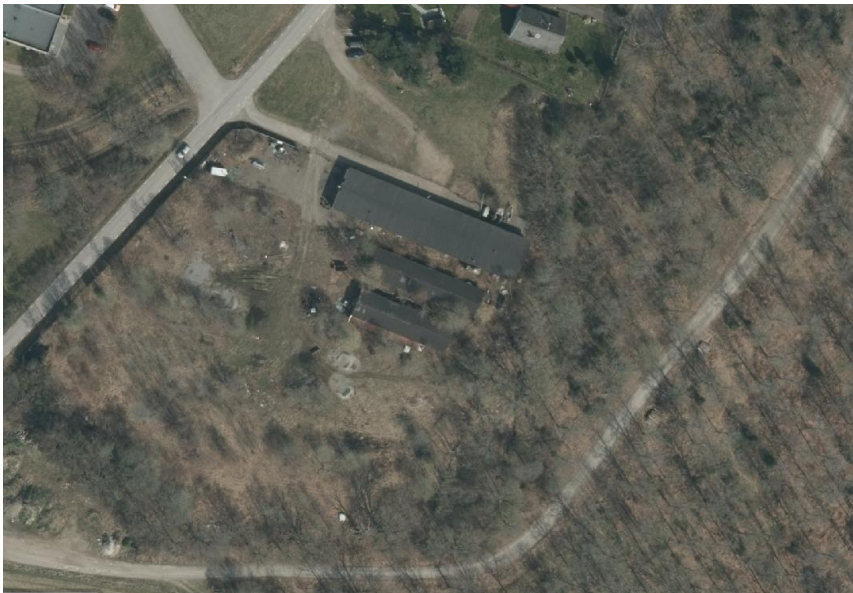
Tidigare fynd (rödlistade) i Artportalen 2000-2022: Inga rödlistade finns upptagna. Arter som trivs på ruderatmark finns noterat.

Naturvärdesklass: Klass 4, **visst naturvärde**

Biotopvärde: Visst biotopvärde

Artvärde: Visst artvärde

Motivering: Viktiga träd finns på ytan, speciellt är träd nr 55 viktigt att bevara. Floran är till stor del hämmad, men några arter hänger kvar som vill ha lite mera ljus. Få rödlistade arter gör att området inte kan klassas som påtagligt naturvärde, det bedömdes hålla visst naturvärde.

Område 5

Beskrivning: Sammanhängande och ganska likartad ekskog. Få naturvårdsarter totalt sett visar att området är hämmat av en pågående igenväxningsfas. De värden som området håller är knutna till träden.

Areal: 16200 m²

Naturvårdsarter: Ek (20-talet skyddsvärda träd)

Övriga arter: liljekonvalj, vägglav, amiral, gårdsmyg, rödhake, en, asp, gransångare, rönn

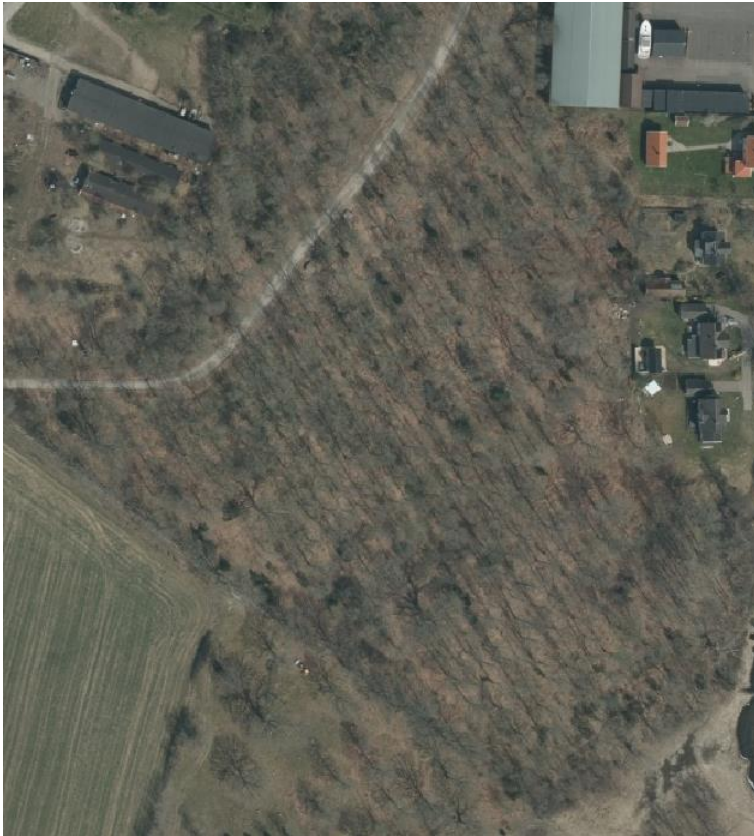
Tidigare fynd (rödlistade) i Artportalen 2000-2022: Inga noteringar.

Naturvärdesklass: klass 4, **visst naturvärde**

Biotopvärde: Visst biotopvärde

Artvärde: Visst artvärde

Motivering: Det som gör bedömningen visst naturvärde är trädens relativt höga ålder.

Hur värdefulla arter och skyddsvärda träd fanns placerat i de olika naturvärdesobjekten visas nedan. Röda punkter är skyddsvärda träd, gröna punkter är naturvårdsarter.

Figur 9. Överlappande skikt; naturvärdesobjekt, skyddsvärda träd och naturvårdsarter.

Områden "utan" betydelse för biologisk mångfald

I norr där bilskoten ligger var det låga naturvärden. Här är det stark igenväxning och fältskikt domineras av gräs och ruderatarter. Ruderatmiljöer kan ibland ha värden inom ormar och ödlor men inga syntes till under inventeringen. Möjligen skulle husen kunna hysa fladdermöss, viss tid på året. I ett stråk öster om grusvägen var det låga naturvärden. En faunadepå med trästockar finns här. Inga speciella arter hittades på eller i anslutning till denna. I inventeringsområdets sydvästra hörn har grävmassor dumpats. Här växte arter som snabbt koloniserar sådana miljöer, exempelvis kornvallmo, åkerkål, rölleka, judaspenningar och dill. Rygggradslösa djur som fanns här var åkersnigel, grön bärfis och rapssugare.

Foton nedan visar området bilskroten och faunadepån.

Bedömning av påverkan på fågel och fladdermöss vid planens genomförande

Om de skyddsvärda träden sparas och hänsyn tas till utpekade områden samt störning minimeras så bedöms planen kunna genomföras utan att missgynna fågel och fladdermöss. För båda dessa grupper är det viktigt att tillse att de behöver flera olika typer av habitat.

För fågel är följande biotoper viktigast att bevara:

Öppna skyddade ytor nära vattnet där häckning, födosök och vila sker – finns i område 1 och 2.

Slutna trädridåer med olika träd och åldrar där häckning, födosök och vila sker – finns i område 2, delvis i område 4 och 5.

Grova träd där födosök, boplatser och vila upprätthålls – finns i område 2, 3, 4 och 5.

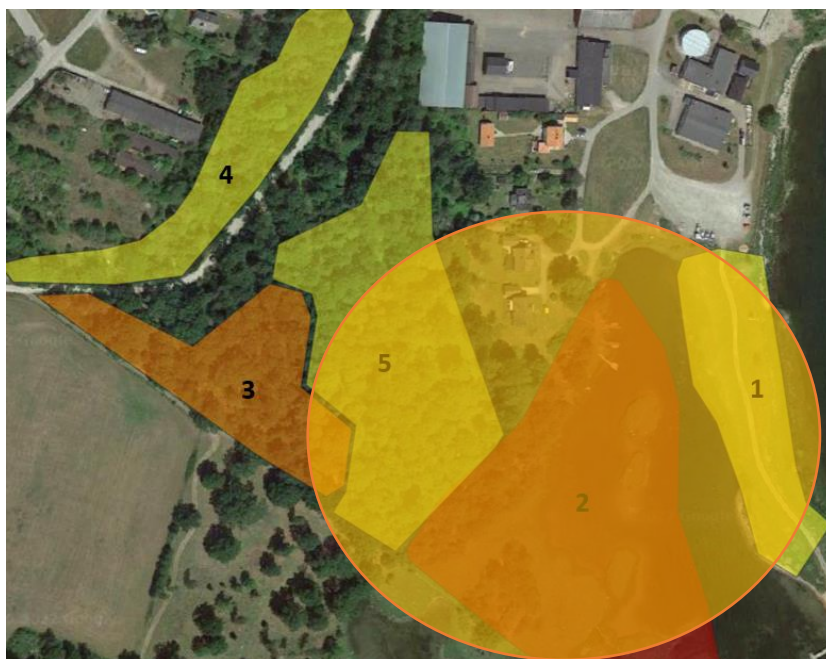
För fladdermöss är indelningen ganska lika, viktigaste områdena är:

Skyddade vattenmiljöer med tät skog runt, där födosök sker – finns i område 2.

Sluten skog med olika träd/åldrar där boplatser, viloplatser finns – finns i område 2, 3, 5.

Grova träd med boplatser som finns i område 2, 3, 4, 5.

Utifrån denna sammanställning så bedöms följande område vara viktigast för båda dessa artgrupper.

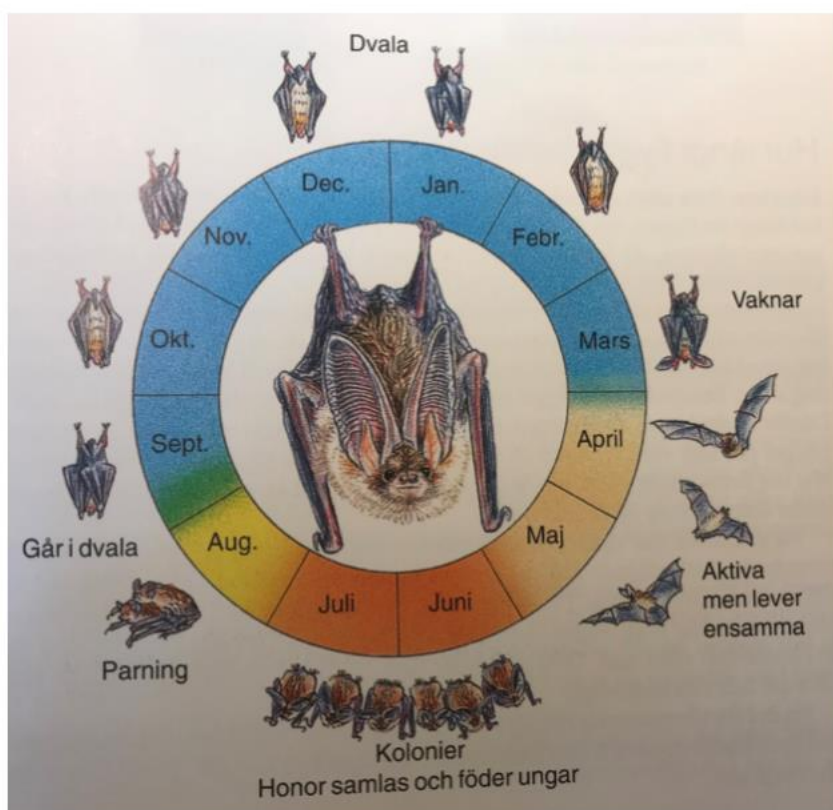
Figur 10. Inringat område som bedöms vara viktigast för fågel och fladdermöss.

Enligt Artskyddsförordningen är det:

”2. avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder.

4. skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser. Förbudet gäller alla levnadsstadier hos djuren.”

I inventeringsområdet lever en mängd fåglar samt fladdermöss som ingår i artskyddsförordningen/EU:s art- och habitatdirektiv. En byggplan måste ta hänsyn till detta och det är framförallt punkterna 2 och 4 enligt ovan som det måste tas hänsyn till. Det är habitaterna närmast vattnet som är viktigast för fågel och fladdermöss; stränder, lagun och träddråer. Det område som är viktigast är det enligt figur 10, som bör lämnas orört. I områdets nordvästra delar bedöms arterna klara en exploatering om gamla träd sparas. Det är viktigt att tillse att störningsmoment, dels under byggfas men även under etablerad fas, inte blir alltför stor. Det är viktigt att tänka på tiden när på året en exploatering sker. För fåglar bör inte byggnationer ske under vår då häckning sker. För fladdermöss är våren-försommar en viktig tid då ungar föds upp. Fladdermössen går i dvala på hösten, flera arter i gamla träd, som finns i inventeringsområdet.

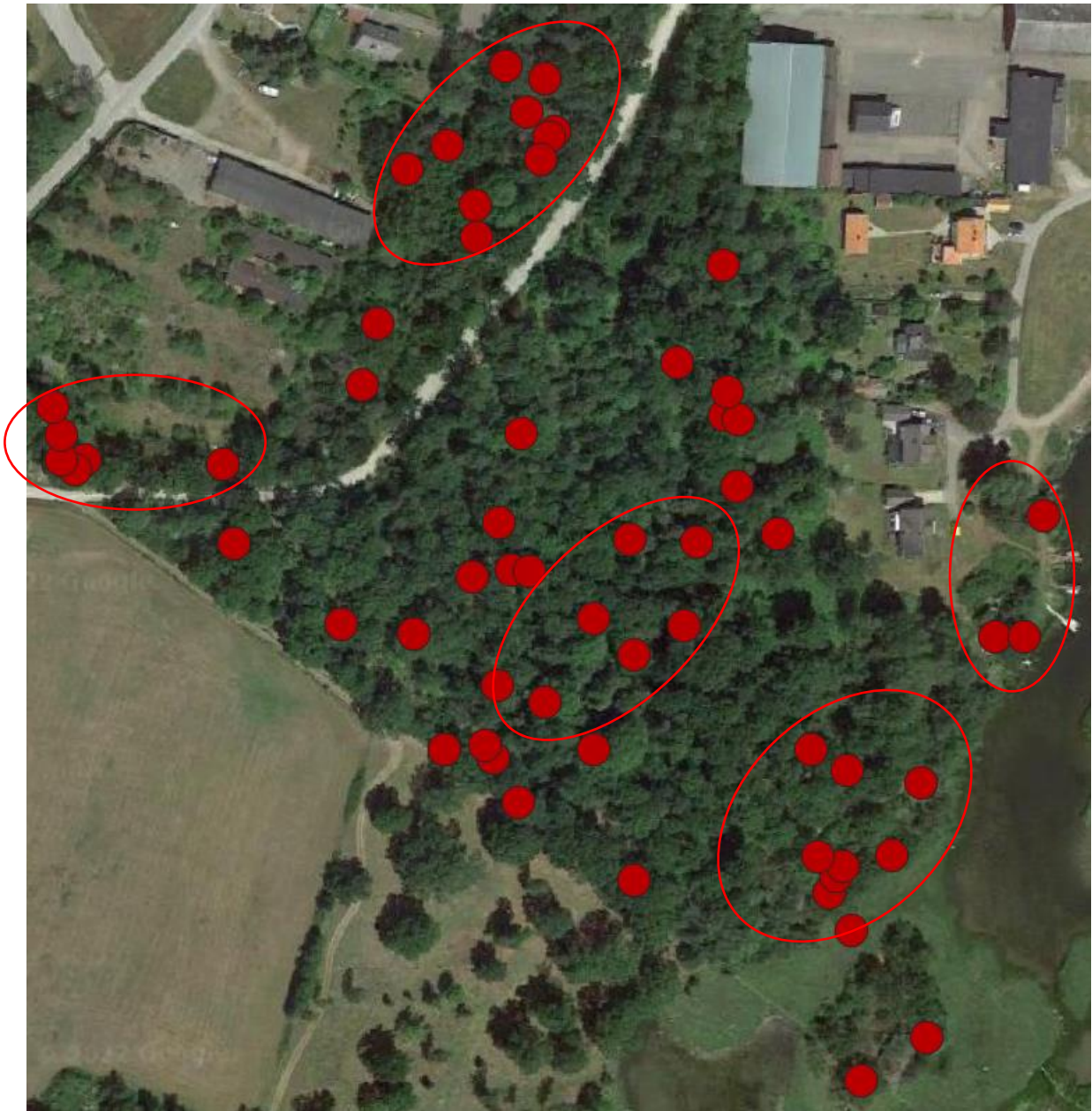
Fladdermössens årscykel. Från Jordbruksverkets skrift Fladdermössen i landskapet.

Spridningsvägar i olika skalor är viktigt att tillse på ett bra sätt. Inom området fungerar troligen kanytor och bryn som viktiga spridningshabitat (figur 11). Flera vägar finns för invandrande och utvandrande arter. Spridningen söderut bedöms fungera bra, området ansluter till större hagmark. Fågelarter sprids lätt längs vattnet. Västerut kan en smal remsa fungera som spridningsväg för en mängd djur.

Figur 11. Spridningsvägar för biologin i området, inom området och vägar in/ut från området.

Några grupper med träd bedöms vara viktigast för biologin. Fem viktiga grupper ses i figuren nedan. I dessa områden, speciellt de två områden längst i nordväst där tomter planeras, är det viktigt att bevara träden. Dessa grupper av träd attraherar olika artgrupper och bedöms vara speciellt viktiga för att upprätthålla biologisk mångfald. De gamla ekarna inom området längst i väster bedömdes som bra habitat för vedlevande insekter såsom olika skalbaggar (ekoxe mfl.), träd som skulle gynnas av omgivande röjning.

Figur 12. Värdefulla områden/trädgrupper och speciellt skyddsvärda träd för fågel och fladdermöss.

Det är viktigt att tillse att det finns skyddszoner runt områden som på olika sätt ska förändras/byggas i. Med hänsyn till artskyddsförordningen så bör de grova/gamla och skyddsvärda träden i största möjliga mån bevaras.

Samtliga noterade arter

Kärlväxter	Skatnäva	Skogslök	Sädesärla	Ejder
Alsikeklöver	Gråbo	Malva	Gråhäger	Knölsvan
Baldersbrå	Hesperis	Svinamarant	Skräntärna	Gök
Kornvallmo	Harkål	Strätta	Hussvala	Stare
Hundäxing	Ulltistel	Jordrök	Strattmå	Svampar
Björk	Dill	Marviol	Grågås	Vårtrös
Brännässla	Skär kattost	Sandvita	Vigg	Fnöskticka
Skogsklöver	Blåklint	Vitsippa	Gråkråka	Kandelabersvamp
Fyrkantig johannesört	Judaspenningar	Smällglim	Fasan	Björkticka
Rotfibbla	Strandkrypa	Kärringtand	Tofsvipa	Klibbticka
Häckvicker	Ältranunkel	Flädervänderot	Gräsand	Tegelticka
Bok	Gulmåra	Prästkrage	Fisktärna	Rottryffel
Lomme	Kvickrot	Kräkklöver	Gransångare	Lavar
Åkervinda	Vallkrassing	Gulkämpar	Rödstjært	Gulmjöl
Åkermolke	Femfingerört	Stinknäva	Gärdsmyg	Grå skärelav
Havsälting	Strandaster	Blåhallon	Rödhake	Gammelekslav
Trift	Vejde	Sälg	Talgoxe	Vägglav
Rölleka	Gul fetknopp	Strätta	Blåmes	Ryggradslösa djur
Knapptåg	Blåsäv	Ängskovall	Gråtrut	Grön bärfis
Kräkvicker	Liljekonvalj	Klibbal	Sothöna	Rapssugare
Klöverärt	Havssäv	Gökärt	Rödbena	Åkersnigel
Vitplister	Gåsört	Ask	Storskarv	Lövskogsantennmal
Trampört	Krusskräppa	Haggtorn	Havstrut	Sotmätare
Klibbal	Olvon	Ängsviol	Strandskata	Amiral
Asp	Vresros	Buskstjärnblomma	Havsörn	Strimspolnsnäcka
Kruståtel	Styv fingerört	Vass	Steglits	Bålgeting
Vitklöver	Hassel	Svartkämpar	Trädkrypare	Lövvårtbitare
Rönn	Skogsek	Fågel	Ringduva	Sömntornstekel
Örnbräken	Tall	Grönfink	Lövsångare	Grön blombagge
En	Oxel	Tornseglare	Skäggdopping	

Diken

Några mer eller mindre tydliga diken observerades mot norr intill bilskoten. Dikena bedöms inte ha större betydelse för områdets biologiska mångfald men har betydelse för hydrologin. Området är torrt vilket ses på del låga antalet mossor och lavar.

Figur 13. Diken (blå linjer) och markfuktighet.

Diskussion och rekommendationer

Naturvärdesinventeringen vid Lugnet visar att det funnits en beteskontinuitet som än idag präglar området. Det öppna och betade landskapet som ses söderut har också präglat inventeringsområdet tidigare, men idag har värden förlorats i och med förbuskning och igenväxning. Å andra sidan utgör hela inventeringsområdet en viktig enhet för fågel och säkerligen också fladdermöss. Det som gör detta är den goda mängd skyddsvärda träd. Det är viktigt att understryka att området som helhet är viktigt för biologisk mångfald och områden med högre naturvärden, klass 2-3, bör lämnas orörda. Områdena med visst naturvärde kan med bevarande av viktiga biotoper i form av viktiga träd gå att exploatera med en kombination av hänsyn och skötsel för att stärka värdena. Områden som vid inventeringen inte uppvisade något naturvärdesobjekt bör användas i första hand.

Många rödlistade fågelarter finns i området olika tider på året, vid födosök, häckning och som rastande. Exkluderat denna artgrupp så innehöll området få rödlistade arter. Ett 25-tal noteringar av naturvårdsarter gjordes, flertalet med lågt-måttligt signalvärde.

Ett 60-tal skyddsvärda träd noterades i inventeringsområdet. Dessa bör sparas i största möjliga utsträckning. De viktigaste träden är de som finns i grupper, den trädridå som finns närmast vattnet och de träd som har bon eller är substrat för svampar/lavar. Skulle de skyddsvärda träden i norra delarna gå att spara så bedömer C-J Natur att en exploatering skulle kunna genomföras utan förluster av biologisk mångfald. Området har stor potential att förbättras. Idag röjs området i viss grad men under inventeringen sågs mycket sly ligga kvar på marken. Det är viktigt att forsla bort sly. Flertalet ekar, däribland den största, skulle gynnas av att få större ljusinsläpp. Rövning i kombination med bete skulle säkert göra att florans utvecklas positivt. Det finns helt klart utvecklingspotential för området, detta bör man ha med sig då området planeras.

Området har således kvaliteter för fågel och fladdermöss och bör ses i ljuset av att det är ett större sammanhängande ekskogsområde. Ekarna är i liknande ålder (medel-hög ålder) vilket ofta ses i betade marker. Det kan i planeringen av området vara värdefullt att tillse att det kommer plantor av yngre ålder och även veteranisering av träd kan vara aktuellt. C-J Natur bedömer att områdets natur skulle gynnas av en väl avvägd skötselplan. I denna är det viktigt att inkludera långsiktiga mål, möjliga betesstrategier, naturvårdsåtgärder, boende och nyttjande/friluftsliv.

Referenser och underlag

Artdatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. Artdatabanken SLU, Uppsala.

Artportalen. 2022. Registrerade artfynd. Artdatabanken, SLU, Uppsala.

Hallingbäck, T. (red.) 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

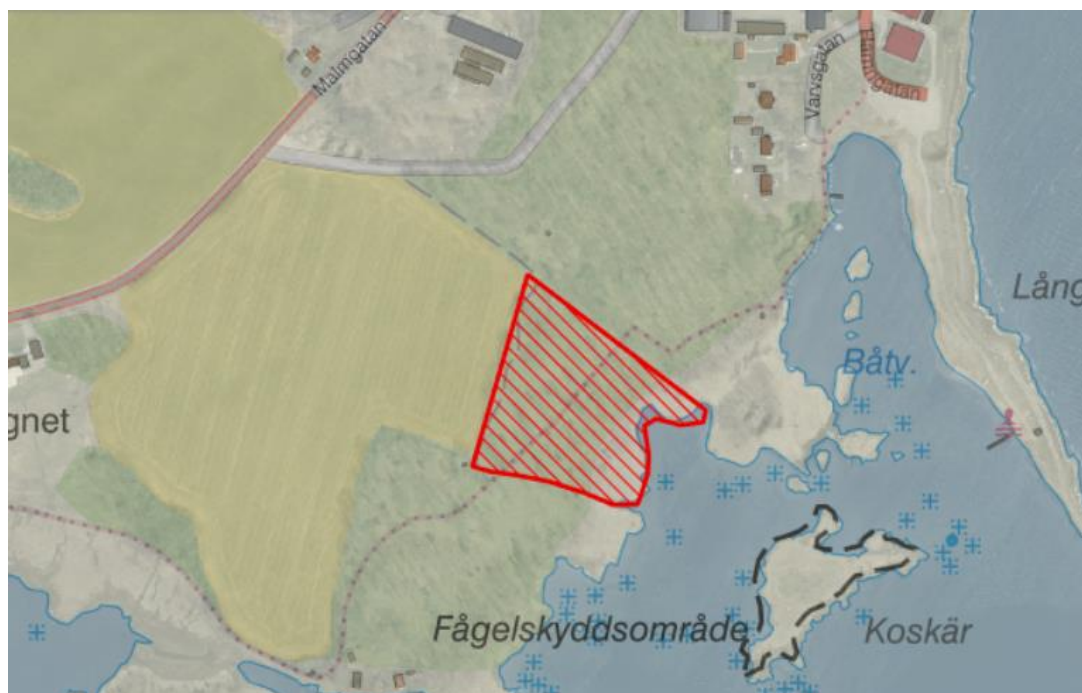
Skogsstyrelsen. 2013. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Swedish Standards Institute, SIS. 2014a. Svensk standard SS 199000:2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. SIS Förlag AB, Stockholm.

- Swedish Standards Institute, SIS. 2014b. Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014.
Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 199000. SIS Förlag AB, Stockholm.
- SLU och Artdatabanken. 2022. Artfakta fladdermöss.
- Ekologigruppen. 2012. Fladdermusmiljöer i Stockholms stad.
- Torsås kommun. 2020. Detaljplan del av Bergkvara 2:33. Lugnet. Planbeskrivning. Samrådshandling BMN 2020-10-21 53§.
- Lantmäteriet. 2022. Kartmaterial.
- Naturvårdsverket. 2022. Kartverktyg skyddad natur.
- Sveriges Riksdag. Artskyddsförordningen. Utfärdad: 2007-11-08. Ändrad: t.o.m. SFS 2022:928.
- Jordbruksverket. 2000. Fladdermössen i landskapet.
- Nitare, J. 2019. Skyddsvärd skog. Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsens förlag.
- SLU och Artdatabanken. 2022. Dyntaxa. Svensk taxonomisk databas. www.dyntaxa.se

BILAGA 1

Angränsande nyckelbiotop, 1,6 ha.

Ärendebeteckning: N 4143-1998

Biotoptyp	Areal, ha
Hagmark	1,6

Biotopkaraktär
Kulturhistoriska värden ,Betespåverkan, färsk ,Spärrgreniga grova träd ,Sjö/havsstrand avgränsar del av obj.

Trädslag, andel	
Vårtbjörk	Ek
60%	40%

Element	Frekvens	Nyckelord
Döende träd	Enstaka-sparsam	Förekomst av rötskada
Gammal ek	Enstaka-sparsam	Grov skorp bark ,Insektshål och gångar
Gammalt grovt ädellövträd	Enstaka-sparsam	Spärrgreniga träd
Trädhåligheter, bohål	Tämligen allmän	Bohål

BILAGA 2

Presentationsmaterial på digitalt möte med Torsås kommun 26 oktober 2022.

LÄGESRAPPORT 26 OKT 2022.
NVI LUGNET, TORSÅS KOMMUN

1. FLERA SKYDDSVÄRDA BIOTOPER OCH MILJÖER FINNS I OMRÅDET – NÄRHET TILL SKYDDAD KUST OCH EN TRAKT MED GAMLA EKAR
2. HISTORISKT BETAT OMRÅDE OCH ANDRA STÖRNINGAR HAR FÖREKOMMIT (BRAND)
3. ETT DRYGT 60-TAL SKYDDSVÄRDA TRÄD NOTERADES
4. KUSTMILJÖN VIKTIG FÖR FÅGEL – FLERA RÖDLISTADE ARTER (ETT 10-TAL VID INVENTERINGEN)
5. NÅGRA RÖDLISTADE ARTER KNUTNA TILL GAMLA TRÄD, BLA KANDELABERSVAMP PÅ LÅGA.
6. PRELIMINÄR BEDÖMNING AV NATURVÄRDESOBJEKT.
7. I OMRÅDET FINNS HÄCKNINGSBOTOPER FÖR FÅGEL OCH LÄMPLIGA BIOTOPER FÖR FLADDERMÖSS.
8. OMRÅDET KRÄVER GOD PLANERING OCH KAN STÄRKAS YTTRELLIGARE MED RÄTT SKÖTSEL (ÄVEN VID EXPLOATERING)
9. KÄRLVÄXTER INDIKERAR GANSKA LÅGA VÄRDEN, DOCK NÅGRA ARTER SOM HÄNGER SIG KVAR LÄNGE I TIDIGARE BETADE MARKER...

► Ett 25-tal noteringar av naturvärdsarter ("vanligare" arter dominerar, fågelarter vid kustviken ej medräknat)

► Skyddsvärda träd

► Preliminära naturvärdesobjekt

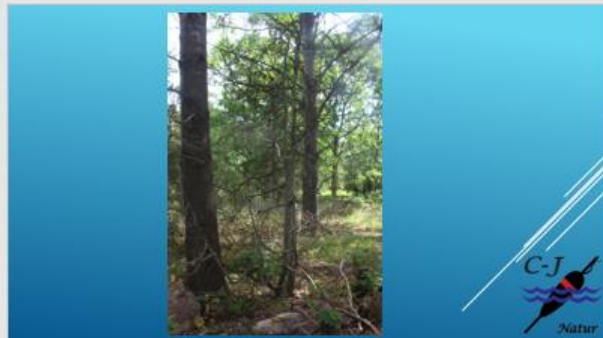

7

8

Tack för ditt deltagande!

BILAGA 3

Flygbilder över området 2007, 2014 och 2020. Norrpil.

2007

2014

2020

